

ברמאלה פירסם מעריב את הידיעה על כך בעמוד הפלניאחרון שלו, תחת הכותרת: "אוטובוס בקו לעופרה נגדם בר אבנים". תחתיה הופיעה כותרת-מישנה, קטנה יותר: "אחרי-כך נעצרו יהודים בחשד של ניפוץ זוגיות ברמאלה". למאות אלפי קוראי מעריב נאמר כך, בצורה ברורה: הפוגרום ברמאלה היה מוצדק. הוא היה רק תגובה.

חברו של צוריאלי בידעות אחרונות הוא פרק בפני עצמו. זהו תופיק חורי, ערבי נגדי מישראל, הראה חובה לעצמו לשרת לומר שאני מכבד ערבי, הפועל נגד בני עמו בשעה שמופעלות נגדם שיטות של דיכוי התעללות, אשר נפשו של כל יהודי הגרן תולדת מהן. איש ערבי, שפי גבאי, המשרת גם הוא, נאמנה את שילטונות הכיבוש מביא נזק עצום.

אל העיתונות המודפסת מצטרפת העיתונות האלקטרונית. היא רשמת בימים אלה פרק מזהיר בהיסטוריה הקצרה שלה. גם זוהי אמת החייבת להיאמר: הטלוויזיה והרדיו ממלאים עתה חובה עיתונאית שהורה בגילוי האמת על המתרחש בשטחים הכבושים. הם עולים מבחינה זו במידה ניכרת על העיתונות הימית המודפסת - למרות שהם מכשירים ממלכתיים. בעוד שהעיתונות המודפסת היא, כביכול, "פרטית" ו"חופשית", אין כל מקום להשרוואה בין סיקור המאורעות ברדיו ובטל-וויזיה ובין הסיקור בשני הצהרונים, למשל.

בקול ישאל ממלאים תפקיד זה בר נאמנות ובצורה הוגנת אריה גוס ופינחס עינברי בטלוויזיה מסור התפקיד בידי רפיק חלבי, ישראלי דרוני, הווכה בשל כך במטר של איומים והשמצות. בהקשר זה צריכים להזכיר גם את ראשי מחלקת החדשות ברדיו ובטלוויזיה, המצטיינים בהגינות מיקצועית ואגונית, תוך גילוי אומץ-לב רב. אין זו מיקרה שרוצים להדחים ולהחליפם בקומיסארים.

אבירי

"היד הקשה"

מה מרגיש אדם העוקב במשך חודשים באופן יומיומי אחר ההתדרדרות בשטחים אלה, הגובה עדויות על המתרחש בימי העוצר, השומע מפי חיילים על מעשיהם, הרוואה במו עיניו כיצד מפעיל שילטון כיבוש ישראלי שיטות שעוד אתמול האמינו הכל כי יהודים אינם מסוגלים להשתמש בהן?

אמר לי אחד מהם: "וזה מצוקה נפ-שית נוראה, יומיומית, אחדים מאיתנו נשברים ממנו. אחד לקה בבריאותו. אנחנו לא ישנים בלילות. אנחנו אנשים אובייקטיביים, המדוחתים על המתרחש. אין זה מתפקידנו להיות מעורבים באופן ריגשי. אבל איך אפשר שלא להיות מעורבים? אנחנו בני-אדם!"

אנשי המימשל, המפעילים את שיטות "היד הקשה" - גירוש הנגלייה, הכאות המוניות, הרעבה, טירטורים, מעצלים, תי-עללות במעצר, פיגועי בתים - אינם יכולים לסבול את העיתונות החופשית. הם מחפילים לשנוא את העיתונאים ה"הוגנים שיגאש של ממש, שיגאש אישית. מגוי וגמור עם האחרים - ושותפיהם מאנשי גוש-אמונים. אריק שרון ושות' - לסלק מן השטח את העיתונות החופשית. איך עושים זאת?

שיטה אחת היא לגסות לאיים על השבוי השטחים, ובעיקר על מנהיגיהם, לבל יעזו למסור מידע לעיתונות הישראלית. הדבר עצמו הוא בגדר חוצפה תהומית: אנשים בלתי-רשמיים את מדי צה"ל, שמשרותם להם מכיס משלמי-המסים הישראלי, הפועלים בשמנו ומשעמנו, מנסים למנוע בכוח את זרם המידע החופשי ליציבור הישראלי, כאילו היו כתקצינים ברפובליקת-בננות מרכז-אמריקאית. שיטה אחרת, מתוחכמת יותר, היא לנטרל את הכתבים המסקרים את המתרחש בשטחים הכבושים, על-ידי החלפתם בכתבים הצבאיים, כתבים אלה זקוקים לקיום יחסים ידידותיים עם השלטונות צה"ל, כי על פי פרנסתם. הם משולבים במערכת צה"ל, ואת רוב הידיעות שלהם הם מקבלים מרדיו הצמרת הביטחונית. על כן הפכו רבים מהם עבדים נרצעים של שילטונות הביטחון. גרוע מזה: הם מרדחים מבחינה פשית עם הקצינים, שאות מעשיהם הם סוקרים. זכורה הפרשה של זאב שיף, הכתב הצבאי של הארץ, שפירסם את הידיעה

יעקב שרת / איש ומאדים בעיות מנטליות

אנחנו היהודים, עם מנטלי מאוד, ומה פלא שיש לנו בעיות מנטליות? נמצאו אנשים תמימים, שבעיות מנטליות אישיות ולאומיות הציקו להם מאוד, שחשבו והאמינו, כי חזרת עם ישראל למולדתו ההיסטורית ולקוממויות לאומיות תעשהו חרט קל לעם בריא, לכל הפחות מנטלית. יתכן, שהיה יסוד מסויים לאמונה שפיעמה בקרבם, אלא מה! הם לא הבינו, משום מה, שבעיות מנטליות שהצטברו במרוצת אלפי שנים של מה שנקרא "קיום לא נורמלי" קנו בנפש העם שביתה כה חזקה, עד שהשיכוי להיפטר מהן ממש אפשר, ובכל דרך שהיא. שלא לדבר על לחצי סיר-הלחץ המזרח-תיכוני, שעד כה לא מיתנו אותן בעיות, אלא, ככל הנראה, רק החריפון.

כך איפוא, אנחנו עם מנטלי, בעל מנטליות מסובכת ומוכה בעיות מנטליות, ויכול להיות שכאן הסיפור היה מסתיים, אלמלא רצה הגורל, כמו שאומרים, להושיבנו שכם עם שכם עם הערבים, אשר לפי כל הסמינים רכשו במרוצת דורותיהם, בצדק או שלא בצדק, מנטליות ובעיות מנטליות משלהם. וכמו בטרגדיה יוונית, התנגשו מנטליות במנטליות והזדווגו, ונולדו עוד בעיות מנטליות, כמו שנאמר: עמים ברוכי בעיות מנטליות.

אבל יש הבדל גדול מאוד בין הבעיה של המנטליות היהודית ובין הבעיה של המנטליות הערבית, ומי שאינו מבין אותו יש לו בעיה מנטלית שאין לה תרופה, לא הוריונטלית ולא רוטיקלית. ההבדל לכאורה פשוט (פשוט כפשוטו), כמו שאמר החכם שרצה להגיד, "פשוטו כמשמעו": אם, למשל, אתה יהודי, ויש לך עסק עם ערבי, אז לא חשוב מה המנטליות שלך. חשוב שתבין מהי המנטליות של הערבי, ואילו אם אתה ערבי, ויש לך עסק עם היהודי, אז עם המנטליות הערבית שלך אין לך שום סיכוי להתמודד עם המנטליות היהודית. אכן, יש פה אישיונות מובהק, אבל מה לעשות וזוהי אמת החיים! כמובן, אמת החיים זה מונח ערסילאי, שאולי יקשה להוכיחו מדעית, אלא שבמקרה שלפנינו מספיקה העובדה, שבעלי המנטליות היהודית פשוט שולטים בכוח הזרוע על כך וכך (בערך מיליון) בעלי מנטליות ערבית, ולא להיפך. זוהי עובדה ניצחת, וכפי שניזכר להלן אין ספק שהיא מסמיכה כמה וכמה מבעלי המנטליות היהודית לפסוק חלכות במנטליות ערבית.

אחד מבעלי המנטליות היהודית הללו הוא אלוף (מיל') רחבעם זאבי, ב"מעריב" מ-20.5.80, ברשימה על "מייד אבנים", הוא כתב בלי הרבה בעיות מנטליות או היסוסים מנטליים, בסגנון פשוט ובהיר של מומחה לדבר, הנוגש לעניין בפריכונו מוחלט ובמדעיות צוננת, כאילו מדובר בזואולוג הדו, נאמר, בהדברת מכרסמים, או אם תרצו, בגאוליסטר מערב-אירופית כבושה, הוא אומר:

האם כדי להתגונן ב-1980 מפני זריקות אבנים וכדי לפור הפגנות יש רק שתי חלופות - פתיחה באש או נסיגה? ברבות ממדינות העולם עוסקים בשיטות ובאמצעים לפיזור הפגנות, וישנן המצאות ושיטות לרוב. יש אמצעים מתוחכמים ויש אמצעים פשוטים שיכולים לחסל התגודדותיו. הפגנות וריכוזים אלימים. נזכיר כאן רק שתי שיטות, שנוסו אצלנו בשטחים לפני שנים, ואשר הוכיחו את עצמן:

(א) התזת מים עם צבע מיוחד על המפגינים. הצבע אינו ניתן להסרה מעל הבגדים ומעל חלקי הגוף החשו-פים, אלא לאחר טיפול של מיספר ימים, ואנשים כאלה לא יצאו מבתיהם מחשש שיתגלו. בסריקות מכוונות אפשר גם לגלותם.

(ב) הבהרה להורים ולמורים על אחריותם למעשה בניהם ותלמידיהם. אמצעי זה מובן היטב בשטחים והוא תואם למנטליות של האוכלוסיה (הדגשה של). נדרשו לנו כמה פסוקים כדי לנשום אוויר, אבל ברוך השם, למנטליות הגענו. אין בעיות לבעלי המנטליות היהודית, לא בעיות מנטליות ולא אחרות: מים, צבע מיוחד, ובנים-אכלו-בוסרו-ושיני-אבות-תקחינה - ושלטון ישראל בשטחים יכון לעד, שכן הבעיה אינה לשלוט בעם אחר או לא לשלוט בעם אחר. הבעיה היא בסך הכל מנטלית. עובדה: השיטות הללו, "נוסו אצלנו בשטחים - והוכיחו את עצמן", וכידוע, מאז שהם נוסו בהצלחה כל כך גדולה (עד שמומחה לבעיות מנטליות נדרש לחזור ולאזכר מקץ שנים את הצורך ביישומן מחדש, אם לא ביתר שאת) לא השתנה שמץ דבר בשטח, באיזור, במזרח-התיכון, בעולם.

מה אגיד לכם? גם לי יש בעיה מנטלית - להשלים

עם סגנון זה-תואם-את-המנטליות-שלהם, אבל מכיוון שאני חושש, שכמוכה בעיה זו אני נמצא במיעוט מוחלט, אינני זועק, אינני מוחה, אינני מפציר. אני רק מתפלל שהמומחים המנטליים שלנו לבעיות מנטליות הערבית, בבואם להטילא בצורה מדעית-צבונות את מדיניות מנטליות הנפשעת בשטחים (....מדיניות ההבלגה שהונהגה בשנים האחרונות... זה חייב להיפסק... משה דיין, "ידיעות אחרונות" 20.5.80) לא ישתמשו בצבע צהוב.

נשמע במסיבות

שבועות

- הה, אילו בגין היה חי!
- שימעון פרס הוא הרע מאד במיעוטו.

המדינה בדרך

אם באראלים נפלה שלהבת, מה יעשו עובדי-חזון-השטחים? קראתי שחור על גבי לבן ב"ידיעות אחרונות", ששר ההת-נחלות הכרז בלמון "הילטון" בניו-יורק, בכינוס שנתי של "איגוד הקהילות האורתודוכסיות" בארצות-הברית, לא פחות ולא יותר: "זו התשובה היחידה למזימה להקים מדינה פלסטינית!"

תיכף ומיד אגיד לכם מהי התשובה, אבל לפני זה רצוני לחזור ולהדגיש, כי זוהי התשובה היחידה. עכשיו אנלה לכם מהי התשובה, ואתם תוכלו להכריע בכוחות עצמכם אם המדינה הפלסטינית בדרך, "שר-החקלאות אריאל שרון" - מדווח "ידיעות" - "קרא ליהדות ארצות-הברית לעלות לישראל, להעניק תמיכה פוליטית לישראל, לתמוך בהקמת הנחלותיות - והציע שכל קהילה באר-צות-הברית תאמץ לה התנחלות ותקים בה בית-כנסת או ישיבה."

אגורה שחוקה, כמאמר האנגלי, תמורת מחשבותיכם. אשר לי, אתי מדאיגה הדילמה החמורה שהוצבה לפני יחדות אמריקה: "בית-כנסת או ישיבה?" הרי עד שחס יחליטו, מי יודע מה יישאר מהרמה!

הפלה חוקית

יתכן שעד התפרסם המלים האלה הממשלה תיפול, ויתכן שהיא לא תיפול, אבל אם יש בישראל מי שחושב, שהממשלה מוכרחה ליפול, מפני שאם היא תמשיך לכהן עוד שנה וחצי אז הירושה-של-הירושה תתאיין עד שבעולם כולו לא יימצא דבר מאפסותה, הרי לו פתרון פשוט, שהגה ידיו נכון "החפץ בעילום שמו" (לכל הפחות עד אז):

"אם, נניח, שהממשכת כהונת הממשלה תעלה לעם ישראל כך וכך עשרות או מאות מיליארדים, כדאי להשקיע בסך הכל מיליונים, שיבטיחו קיום הוגן לאותם חברי-כנסת - מכל הסיעות - שכל עניינם בהמשך כהונת הכנסת התשיעית עד סופה נובע מהצורך לאבטח את הפנסיה שלהם. הבטחת להנ"ל קיום הוגן, פנסיה או לא פנסיה, מייד יצביעו לפי הדרכתך, הממשלה תיפול חיש קל, ייערכו בחירות לאלתר, וכ"ו וכ"ו. מיליונים מול מיליארדים. כדאי או לא כדאי?"

צריך לדעת

לנסח

ועשיתי בצאתי לשוח / בהתקלי באמני הניסוח: כבש תמים ישראל - והם כזאב נועז, לנצח ילחמו בס - נוסח ספרד, נוסח אשכנז, ה"מאפיה" למו אין - רק, פשע נוסח ישראל, ו"מרי" אל יוגד - רק, "פיגועים נוסח ישמעאל".

מעוניין בפירוטו. מובן שגם שיטה זו לא תצלח. האמת מן השטחים תגיע לישראל, באמצעות העיתונות החופשית ובעזרת קבוצה קטנה של עיתונאים מסורים, שלכל אחד מהם מגיע פרס פוליצר. אין שמץ של ספק כי תודות לכך יבוא היום כאשר הציבור הישראלי יקרא "די!" - כפי שעשה הציבור הצרפתי במלחמת אלג'יריה, ו-הציבור האמריקאי במלחמת ויאט-נאם. אנחנו גאים על כך שהעולם הזה ממלא

הכוחות על דברים שאמר, כביכול, בסאם אל-שכעה, ושגרם בכך לכל אותה פראשה אומללה, הידיעה נמסרה לו, כמובן, על-ידי קצין בכיר, ששיקר בידועין. עתה מבנה המימשל הצבאי להפעיל את הכתבים הצבאיים לשם עיוות האמת על המתרחש בשטחים. אנשים אלה, שרובם אינם מדברים ערבית, ושאין להם כל מגע עם האוכלוסיה בשטחים, הובאו על-ידי שילטונות הביטחון לסיורים מדרכים, כדי לפרסם את המידע שהמימשל הצבאי